

ZÚFALÉ ŽENY ROBIA

ZÚFALÉ

VECI

HALINA

PAWLOWSKÁ

motto

Zúfalé ženy robia zúfalé veci

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na

www.motto.sk

www.albatrosmedia.sk

motto

Halina Pawlowská

Zúfalé ženy robia zúfalé veci – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

ZÚFALÉ ŽENY ROBIA
ZÚFALÉ
VECI

HALINA
PAWLOWSKÁ

motto

V roku 1981 sa princezná Diana vydala za princa Charlesa a ja som sa zoznámila s dvoma Indmi.

„Aúú... chcem ísť domov a dať si chlebíček s majonézou... Aúú.“

Moja mama bola pekná žena. Vtedy však bola spotená, rozdráždená a rozprávala zbytočne nahlas.

„Prečo stále nič nehovoríte? Videla som veľa filmov, v ktorých sa rodilo, a všetci tam opakovali: ‚Tlačte, tlačte,‘ tak budem tlačiť, dobre?“

V pôrodnej sále pobehovala iba neskúsená sestrička a mladý lekár. A ten bol zjavne úplne bezradný.

„Ale ja to už nevydržím! Buď potlačím a vylezie to von, alebo sa na to vykašlem, pôjdem domov a budem sa napchávať majonézou! Majonézu totiž zbožňujéeéém...“

Moja mama majonézu naozaj zbožňovala. V te-

hotenstve sa celkom prestala ovládať a dokázala do seba dostať štvorkilový pohár za deň... Keby som už vtedy rozumela ľudskej reči, určite by ma pobúrilo, že ma moja vlastná mama v okamihu narodenia nazýva tak nepoeticky. Povedala totiž: „Nech sa TO už narodí!“

Možno práve to „TO“ predurčilo moju povahu. Moje obavy, moje neistoty a moje komplexy. No možno aj nie, možno by som sa trápila rovnako, aj keby moja mama hrkútala ako holubička.

Keď už bola situácia na pôrodnej sále na nevydržanie, do nemocnice, teda aj do môjho života vtrhla primárka Hezounová.

Mala vtedy niečo nad tridsať, bola čerstvo rozvedená a nemal jej kto strážiť dieťa. Malý Hezoun mal sedem rokov a zúril, lebo chcel zísť do telky, jesť rybaciú nátierku a vylizovať vanilkový krém zo žltkových venčekov. Ale Hezounová ho schmatla a odviekla so sebou, aby zachráňovala životy. Aby zachránila život mojej mame aj mne.

„Tak, čo sa deje? Čo tu máte, že to nezvládnete? Všetko predsa prebiehalo úplne normálne...“

Nie, nie, ja som nebola normálna.

Primárka nazrela mojej mame do útroby a zrazu sa na smrť vydesila.

„Bože, to som ešte nikdy nevidela...!“

Moja mama zato videla film *Rosemary má dieťa* a zľakla sa, že primárka v jej lone zbadala čertovské kopýtko, chvost a ostré rožky. Už cítila, ako jej nimi driape útroby.

„Preboha, čo tam je? Nech to je, čo chce, len nech je to už von! Aúúúú!!!!“

Bol to dramatický okamih. Moja mama nemala narkózu, primárka však odhodlane zdvihla skalpel.

No skôr ako mame stihla poškodiť kožu radikálnym rezom, prinútila som sa k najväčšiemu výkonu vo svojom živote.

„To je neuveriteľné! Toto dieťa sa asi dostane von samo!“

Tak som sa dostala von sama.

„Je to naozaj dieťa?“ takými slovami ma privítala na tomto svete moja mama.

Primárka ma nadšene zdvihla do výšky a žasla ako nikdy.

„Je to zázrak!“ Moja mama bola ateistka.

„To hádam nie...“

„Ale áno!“ Potom primárka mamu informovala, že pri pôrode došlo k flexii: že namiesto toho, aby som sa narodila temenom hlavičky, vystrkovala som čelo. Najširšiu časť lebky. Primárka doslova povedala:

„Za posledných štyridsať rokov sa v Európe nenarodilo dieťa prirodzenou cestou s čelnou

polohou. Vždy len cisárskym rezom. V Ázii prišli spontánnym pôrodom takto na svet dvaja chlapci. Majú hlavičky s konfiguráciou do trojuholníka...”

„S konfiguráciou?!“

Vtedy ma primárka prvý raz použila ako pomôcku, na ktorej demonštruje svoj výklad.

„Široké čelo a lebka so splošteným záhlavím. Tí chlapci majú jednoducho hlavu trochu ako francúzski granátnici.“

Mama si nevedela predstaviť, akí sú granátnici.

Asi ani nechcela. Ja som si to (samozrejme, že oveľa neskôr) vygooglila. Ten článok bol určený len pre odbornú verejnosť a boli v ňom fotografie s dátumami a menami: *Ašók 1963* a *Višhan 1977*. Obaja chlapci mali naozaj nezvyčajne vysoké a široké čelo a dlhú úzku lebku... jedným slovom... ako francúzski granátnici.

„Ale toto dieťa má hlavu úplne v poriadku...” Primárka Hezounová ma položila pod UV lampu.

Jej syn Míša sa nado mňa sklonil. Trochu s odporom. Pozoroval, ako revem, potom ma uštípol. Nezačala som revať ešte hlasnejšie. Naopak. Stíchla som a prezrela si ho. Dobre som si ho prezrela. Lebku som totiž na rozdiel od Višhana a Ašóka mala v poriadku, ale mozog som mala naprog-

ramovaný úchylne. Môj problém spočíval v tom, že ma už od narodenia zaujímali muži. Niežeby som bola nymfomanka, len som od svojho prvého nádychu chcela, aby ma niekto miloval!

„Vyzerá ako safaládka,“ privítal ma na svet Míša Hezoun.

V roku 1989 som schytala úder do hlavy. Bola to riadna pecka! A stalo sa to na Pecke!

Mestečko, kde som sa narodila, sa volá Pecka. Vraj preto, že trochu pripomína čerešňovú kôstku v šťavnatej dužine. Na kostole je nanovo opravená medená kupola veže, hrad má čudný nerozprávkový tvar ako veľká stodola, na kúpalisku sú tenisové kurty, bazén s vymytým brvnom v tvare cigary, ktoré na hladine pláva už asi päťdesiat rokov, ale aj kabíny, kde sa prezliekala ešte moja babka.

Podľa rodinnej legendy si práve v jednej z týchto kabín, ktorá mala v stene dieru od hrče, vybral babku za ženu môj dedo. Babka mala úžasnú postavu, a pritom porodila šesť detí. Moju mamu, jej tri sestry a ujev Pepu a Jirku. Babka bola štíhla až do smrti, a keď mi začali rásť prsia... vlastne... keď mi začalo rásť úplne všetko, tak mi

ju mama dávala za príklad. Pecku som milovala. Lesy, z ktorých stúpala para ráno aj večer. Lúky, na ktorých žiarili žlté a modré kvety, oveľa krajšie ako tie, čo mama sadila do našej skalky.

Dedo bol poľovník a starosta. Býval na námestí na prvom poschodí a prízemie nechal tete Máni. Mama jej trochu závidela, ale nie až tak veľmi, lebo teta Máňa bola staršia len o desať mesiacov a vydala sa za strýka Jindřicha, hoci ho nechcela. Strýko Jindřich bol totiž mäsiar a dedo ho považoval za ideálneho ženícha. Máňa po Jindřichovi netúžila, ale on ju zbožňoval, a tak spolu žili pokojne a harmonicky, hoci moja mama vzdychala, že to nie je život.

Mama túžila po živote s veľkým Ž. Preto v Prahe vyštudovala pedagogickú fakultu a potom denne dochádzala do Jičína na gymnázium, kde učila češtinu a telocvik. Zaľúbila sa už v osemnástke, absolútne a osudovo. Zaľúbila sa do študenta hořickej sochárskej priemyslovky, do môjho otca Libora Polubenského. Bol vysoký, nežný a jeho oči dychtili po kráse. Videl ju v rovnom chrbte mojej mamy, v jej havraních vlasoch, tuhých ako drôty, v jej tmavšej pokožke.

Áno, moja mama bola dosť tmavá. Dosť nety-picky pre Podkrkonošie. Keď mala osem rokov, prišiel do peckovskej Školy Kryštofa Haranta nejaký vedec, odviezol niekoľko detí do Hradca Králo-

vé do výskumného ústavu a tam im odmeral hlavu. Vtedy vyšlo najavo, že tvar lebky mojej mamy jasne hovorí o jej ugrotatárskom pôvode.

Moja mama spomenula predou mnou tento výskum dvakrát. Raz ju drsne prerušil dedko a raz sa mama hrozne nazlostila na deväťdesiatročnú susedku Křečkovú, ktorá tvrdila:

„Kdeže, tu na Pecke...” – rodáci z Pecky nikdy nehovoria v Pecke, ale na Pecke, lebo to je jasný dôkaz, že Pecka bola kedysi panstvo – „žiadni Tatári nikdy neboli, ale kedysi, pred štyridsiatimi piatimi rokmi,” – moja mama mala vtedy štyridsaťpäť – „býval tu nejaký čas jeden Cigán odniekiaľ z Maďarska.”

Ked’ som mala osem rokov, mama porodila ešte raz. Tentoraz bez komplikácií. Na svet prišla moja sestra Johana. Bolo to pokojné dieťa a od prvého mesiaca bolo jasné, že ma bude mučiť.

Aby som ju nemusela strážiť, utekala som na futbalové ihrisko s kamarátkou Kristýnou. Mala rovnaké záujmy ako ja. Spolu sme počítali chalánov, ktorí by pre nás na Pecke prichádzali do úvahy. Pecka bola síce krásna, ale do úvahy pre našu budúcnosť neprichádzal takmer nikto. Na Pecke sa rodili dievčatá. A potom ešte ružovolíci, čudne roztečený Jiruška, utáraný Okřálek a namyslený frajer Hezoun.

Raz, keď som na ihrisku s Kristýnou spriada-

la plány, hral Hezoun futbal tak náruživ, že namiesto toho, aby poslal loptu do brány, kopol mi ju rovno do hlavy. Primárka Hezounová div nezošalela, chcela ma ukázať na kongrese s témou *Vzácné polohy plodu* a bála sa, či – ako jej exponát – nebudem poškodená. Mala som len otras mozgu.

Tri dni som ležala v nemocnici a vtedy sa prvý raz na filmovom plátne môjho mozgu začali zjavovať fascinujúce výjavy. Jednoducho povedané: ja a moja mama sme mali s hlavou evidentne problém.

3.

Pecka má námestie obklopené domami, ktoré sa vraj mojej mame kedysi videli prepychové. Mne sa také vtedy nezdali. Sú to dosť škaredé domy s malými oknami a ošarpanými stenami. Mamini súrodenci, okrem tety, sa odsťahovali do Jičína alebo do Prahy. Mama sa tam, myslím, tiež chcela odsťahovať, ale môj otec dostal veľkú zákazku, aby zreštauroval pamätníky v hořickom zámocnom parku. Prácu si rozvrhol na desať rokov, a tak sa mama rozhodla využiť dedovu pomoc, ktorý ako starosta vybavil, že sa moji rodičia mohli nasťahovať do drevenice v Arnoštove.

Arnoštov patrí k Pecke, hoci je to vlastne samostatná obec. Je v nej len desať domov, žiadny obchod ani krčma a autobus tam premáva len ráno, keď vezie deti do školy, a potom až popoludní. Z Arnoštova na peckovské námestie je asi tri kilometre. Do Pecky vedie cesta príjemne z kopca, k nám veľmi namáhavo do kopca. Naša drevenica stojí asi desať metrov od lesa, kde kedysi rástlo viac húb ako teraz, a je malá. Otec ju zariadil umelecky. Všade máme reliéfy a v záhrade stoja netradične opracované balvany.

Raz toho všetkého bolo na mamu až priveľa.

Postavila si hlavu, kúpila si toho najgýčovitejšieho trpaslíka a zapichla ho do skalky. Otec sa šiel zblázniť. Prejavovalo sa to však mlčaním. Otec mlčal asi mesiac. Potom zmizol a vrátil sa v špinavej dodávke. Nevystúpil z nej sám. Okrem neho sa z dodávky vykotúlalo aj zablatené prasa. Skôr ako mama stihla zareagovať, otec vyhlásil:

„Volá sa Vašek.“

Mama vedela, že otec vie, že Vašek bol jej ctiteľ, ktorému dovolila, aby ju pobožkal. Otec ich pri tom videl. Asi preto si mama dávala veľký pozor, aby nášmu prasiatku Vaškovi neprejavovala veľa sympatií. Otec prasa Vaška rozmaznával, až som niekedy mala pocit, že viac ako mňa.

Naša drevenica sa mi nezdala taká čarovná ako letným hosťom, ktorí chodievali na Pecku na prázdniny. Pre mňa bola tesná a ďaleko od všetkého aj od všetkých. Aby som bola úprimná, ďaleko od všetkých ciest, po ktorých by sa ku mne mohol dostať „princ na bielom koni“.

Nie, nie, prepáčte, nečakala som princa. Neviem prečo, ale mne ani sestre mama nerozprávala rozprávky. Ako učiteľka v škole prednášala o Erbenovi, ktorý žil len na skok od nás v Miletíne, ale nikdy nám netárala o kráľovstve, čertoch a vodníkoch. Mama nám rozprávala len o svojich súrodencoch. Akú mal ktorý chorobu a aký nápoj pil, aby sa vyliečil. Občas si spomenula, ako bola

s dedom v lese na posede a ako jej, tete Máni alebo tete Anči či Věre niečo náhodou spadlo v tej najnapínavejšej chvíli, keď sa mal zjaviť jeleň, napríklad čížma z nohy.

Raz mi mama rozprávala o tom Václavovi. Povedala, že vedel, že je vydatá, no tvrdil jej, že ju bude ľúbiť viac ako môj otec a ponúkne jej dobrodružstvo, na ktoré do smrti nezabudne. Mama mi prezradila, že ju ten Václav vzrušoval. Páčilo sa jej, ako ju zvädza, a váhala, či nemá otcovi povedať: Prepáč, ale nehodíme sa k sebe. A či sa Václavovi nemá hodiť do jeho pražského náručia. Pri tých slovách ma chytila za oblé rameno.

„Vieš, čo povedal Vašek?!“

Netušila som čo. Vedela som len to, že Václav pracoval ako telesný strážca predsedu vlády a za opaskom nosil pištoľ.

„Vašek veľmi túžil po dieťati. Vraj by chcel nejaké buclaté dievčatko s faldíkmi... Ty by si sa mu páčila...“

Nevedela som, čo mám na to povedať.

„No... možno si mohla mať šťastie!“

Mama ma odstrčila.

„Prosím ťa, predstav si, že by som ťa mala s nejakým fízlom!“

A keďže mi mama nerozprávala žiadne rozprávky, tak som namiesto po princovi túžila po vysokom statnom mužovi s modrými očami, tma-

vými vlasmi a veľkými rukami. Túžila som, aby si po mňa prišiel na koni. A túžila som, aby ma odviezol z našej chalúčky do víru veľkomesta, ktorý v nás rozkrúti nekonečnú vášeň.

Buď to spôsobil ten úder lopty do hlavy, alebo to, ako prebiehal môj pôrod, v každom prípade som v ten deň, keď sme mali maturitný ples, zbadala práve takého úžasného muža, ako k nám cvála na striebornej kobyle.

Kopce sa zelenali jarnou trávou a vyzerali ako čipkové dečky lemované lesmi namiesto volánikov. Ten muž sa ku mne približoval, pozeral sa na mňa...

Práve som niesla Vaškovi vedro zemiakov. Na hlave mi trónila veľká natáčka, aby sa mi večer nekrútila ofina, a bola som v teplákoch, ktoré ma sťahovali v páse.

Mieril ku mne! Tryskom! Malo to určitú logiku. Mala som predsa osemnásť, večer som mala tancovať v miestnom kulturáku a ešte som nespoznala fyzickú lásku. Bože, ako veľmi som ju túžila spoznať. Ved' moje telo bolo celé zdurené od túžby, hormóny ma vymodelovali tak vášnivo, že na mne nezostal bez obliny ani centimeter. Nebola som síce tučná, bola som len vytváraná v očakávaní všetkých budúcich dotykov, prienikov a rozkoše.

No a keď ten On, čo sa zjavil na obzore u nás